

**Možnosti poznání duchovního
života – funerální archeologie**

Zdroje vědeckých informací

Etika vědecké práce

Renáta Přichystalová

Funerální archeologie

- Pohřební archeologie/
Funeral/Funerary/Burial
Archaeology/Mortuary
archaeology
- Archeologie smrti/
Archaeology of Death
and Burial

Funerální archeologie

vývoj pohřebních forem a zvyklostí zaniklých společností:

- vývoj organizace pohřebních areálů
- způsoby pohřbívání (inhumace, kremace, birituální ...)
- budování míst posledního odpočinku (hrobové jámy, mohyly, domy mrtvých, hrobky, mauzolea, symbolická místa pohřbu atd.)
- post-funerální praktiky
- rekonstrukce pohřebních obřadů

Funerální archeologie

Kooperující vědní obory:

- antropologie; tafonomie; paleopatologie; paleoparazitologie; paleogenetika; paleoserologie; izotopové analýzy (strava, původ); geochemické analýzy; radiokarbonové analýzy; paleodemografie; etnoarcheologie; etnografie; religionistika; historie; experimentální archeologie ...

Funerální archeologie

Přidaná hodnota studia funerální archeologie:

- demografie
- zdravotní stav populace (nemoci, zátěže, stresové faktory)
- strava (výživová strategie)
- hygiena
- sociální stratifikace společnosti
- kontakty s jinými kulturními oblastmi
- základní obrysy obrazu náboženství

Funerální archeologie

The Oxford Handbook of the Archaeology of Death and Burial

Editoři: Liv Nilsson Stutz
Sarah Tarlow

Oxford University Press 2013

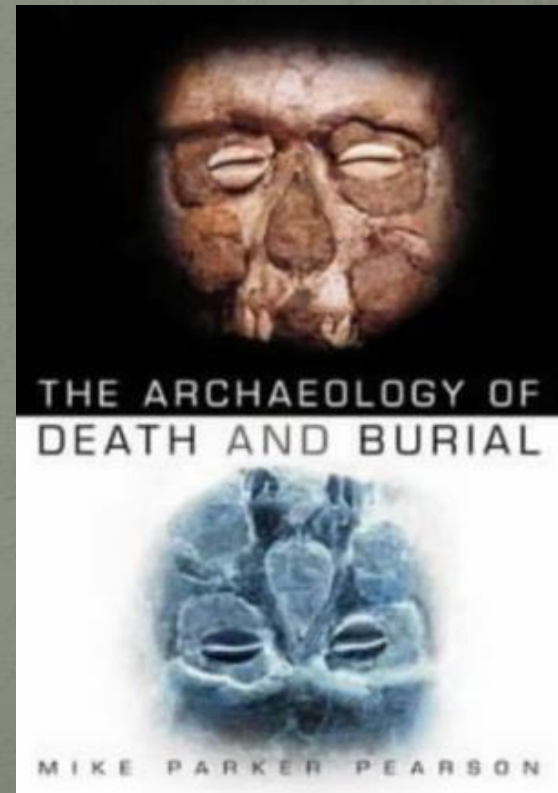
I-15139

Funerální archeologie

The Archaeology of Death and Burial

Autor: Mike Parker Pearson

Sutton Publishing Limited 1999

BOUZEK, J. 1982: K otázce využití etnografických paralel při studiu pohřebního ritu v archeologii. Archeologické rozhledy 34, 200–203.

ČERNÝ, V. 1995: Význam tafonomických procesů při studiu pohřebního ritu. Archeologické rozhledy 46, 301–313.

GIBSON, A. –SIMPSON, D. (Eds.) 1998: Prehistoric Ritual and Religion. Sutton Publishing.

CHAMBERLAIN, A. 1994: Human Remains. Interpreting the past. London.

KREKOVIČ, E. (ed.) 1993: Kultové a sociálne aspekty pohrebného rítu od najstarších čias po súčasnosť. Bratislava.

LUTOVSKÝ, M. 1996: Hroby předků. Sonda do života a smrti dávných Slovanů. Praha.

METCALF, P. – HUNTINGTON, R. 1991: Celebrations of Death. The Anthropology of Mortuary ritual. Cambridge.

NEUSTUPNÝ, E. 1983: Demografie pravěkých pohřebišť. Praha.

SOFAER-DEREVENSKI, J. 2000: Children and Material Culture. London – New York.

SPINDLER, K. 1998: Muž z ledovce. Praha.

TICHÝ, R. – ŠTULC, O. (Eds.) 2010: Hroby, pohřby a lidské pozůstatky na pravěkých a středověkých sídlištích. Hradec Králové.

UNGER, J. 2006: Pohřební ritus 1. až 20. století v Evropě z antropologicko-archeologické perspektivy. Brno.

Zdroje vědeckých informací

Web of Science InCites Journal Citation Reports Essential Science Indicators EndNote Publons Kopernio Master Journal List Sign In Help English

Web of Science

Clarivate Analytics

Tools Searches and alerts Search History Marked List

We're building the new Web of Science. [Click here to access the preview](#)

Select a database: Web of Science Core Collection

Basic Search Author Search ^{BETA} Cited Reference Search **Advanced Search** Structure Search

Use field tags, Boolean operators, parentheses, and query sets to create your query. Results will appear in the Search History table at the bottom of the page. [Learn more about Advanced Search](#)

Example: TS=(nanotub* AND carbon) NOT AU=Smalley RE #1 NOT #2 [more examples](#) | [view the tutorial](#)

Search

Restrict results by languages and document types:

All languages	All document types
English	Article
Afrikaans	Abstract of Published Item
Arabic	Art Exhibit Review

Timespan: All years (1945 - 2020)

More settings

Web of Science Core Collection: Citation Indexes

- Science Citation Index Expanded (SCI-EXPANDED) --1945-present
- Social Sciences Citation Index (SSCI) --1977-present

(To save these permanently, [sign in](#) or [register](#).)

Booleans: AND, OR, NOT, SAME, NEAR

Field Tags:

TS= Topic	SA= Street Address
TI= Title	CI= City
AU= Author [Index]	PS= Province/State
AI= Author Identifiers	CU= Country/Region
GP= Group Author [Index]	ZP= Zip/Postal Code
ED= Editor	FG= Funding Agency
SO= Publication Name [Index]	FT= Funding Text
DO= DOI	SU= Research Area
PY= Year Published	WC= Web of Science Category
CF= Conference	IS= ISSN/ISBN
AD= Address	UT= Accession Number
OG= Organization-Enhanced [Index]	PMID= PubMed ID
OO= Organization	ALL= All Fields
SG= Suborganization	
AB= Abstract	
AK= Author Keywords	
KP= Keyword Plus	

Web of Science

- od r. 1960 fungoval Science Citation Index (SCI) pod Institute of Scientific Information (ISI)
- v r. 1997 začala svou činnost– internetová modifikace databází ISI - Web of Science
- v r. 2001 byl vyvinut Web of Knowledge – s více oddíly: časopisecké databáze, citační databáze, patentová databáze, specializovaná dtb. chemických sloučenin, genetického sekvenování apod.
- přístup na WOK je zpoplatněn
- z MU je možný vstup k omezenému množství databáze na stránkách

<http://ezdroje.muni.cz/prehled/zdroj.php?id=61&lang=cs>

- musíte být zapojeni v síti MU
- Portál elektronických informačních zdrojů

SCOPUS

- Scopus je nejrozsáhlejší evropskou databází abstraktů a citací odborné recenzované literatury a kvalitních webových zdrojů.
- Bibliografická a citační databáze vznikla v roce 2004
- Vysoký důraz dává na funkce umožňující sledování, analyzování a vizualizaci výzkumu. Je navržena tak, aby pomáhala vědcům nalézt přesně to, co potřebují. Rychlý, jednoduchý a komplexní – Scopus představuje spolehlivý nástroj, určený k přesnému vyhledávání v odborné literatuře.
- Více informací o databázi Scopus naleznete na webové stránce <https://www.scopus.com/home.uri>
- V roce 2008 byla databáze SCOPUS vybrána Radou pro výzkum, vývoj a inovace jako jeden z dalších zdrojů pro hodnocení výsledků vědy a výzkumu institucí v České republice.

The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences (ERIH PLUS)

- vznik 2008 pod patronátem organizace **European Science Foundation** (ESF)
- zpočátku orientovaná pouze na humanitní vědy
- v roce 2014 byla přesunuta pod patronaci **Norwegian Social Science Data Services** (NSD) a začaly být sledovány i výsledky sociálních věd
- od 9. července 2014, je ERIH PLUS otevřena pro přijetí nových odborných periodik
- <https://dbh.nsd.uib.no/publiseringskanaler/erihplus/>

Rada pro výzkum, vývoj a inovace je odborným a poradním orgánem vlády České republiky, který byl zřízen zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací), ve znění pozdějších předpisů.

Česky | English

Rada pro výzkum, vývoj a inovace

Rada Dokumenty Státní rozpočet **Informační systém** Hodnocení VaVal

Informační systém | RIV

Popis údajů Historické informace Popis odstraňování záznamů o výsledcích 2014

Rejstřík informací o výsledcích a Informace o předávání údajů

<http://www.vyzkum.cz/FrontClanek.aspx?idsekcce=496>

Hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací dle Metodiky M17+

Rada pro výzkum, vývoj a inovace (dále jen „Rada“) provádí hodnocení podle vládou schválené *Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací* (dále „M17+“).

Od té doby bez přerušení probíhá na národní úrovni implementace tohoto hodnocení.

Nové zásady hodnocení výzkumných organizací, které přinesly velké změny stávajícího systému, schválila vláda na svém 107. zasedání dne 8. února 2017. Metodiku hodnocení výzkumných organizací a hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací předložil tehdejší místopředseda vlády Pavel Bělobrádek. Rozjezd a zavádění nového systému hodnocení M17+ je nadále podporováno premiérem Andrejem Babišem, který je zároveň předsedou Rady. Materiál je výsledkem intenzivních jednání se zástupci hlavních aktérů vědeckého výzkumného prostředí. Hodnocení provádí Rada ve spolupráci s těmito institucemi a budou do něj postupně zapojováni také zahraniční odborníci.

V otázce větší finanční jistoty výzkumných organizací je v novém systému hodnocení pro poskytovatele schválena fixace finančních prostředků dlouhodobého koncepčního rozvoje na tříleté období.

Nový systém hodnocení je zaváděn postupně v následujících třech letech.

Od r. 2017 probíhá pravidelné každoroční monitorovací hodnocení výzkumných organizací a zároveň je zaváděno hodnocení kompletní. Od roku 2020 pak bude probíhat kompletní hodnocení v pětiletých cyklech.

Google Scholar

- volně přístupný webový vyhledávač, spadající pod společnost Google
- indexuje plné texty nebo metadata z odborné literatury přes řadu formátů a oborů
- poprvé spuštěn v beta verzi v listopadu 2004
- výzkumníci odhadují, že v květnu 2014 obsahoval zhruba 160 milionů dokumentů

Sociální sítě

- speciálně vytvořené pro vědeckou komunitu
- umožňují nahrávat a sdílet odborné práce, sledovat jejich dosah a sledovat výzkum v daném oboru
- mají uživatelům usnadnit vzájemnou komunikaci a spolupráci a umožnit bezplatný přístup k vědecké literatuře

Academia.edu

- byla založena v září 2008, v září 2016 měla 41 milionů uživatelů a 15 milionů nasdílených prací

ResearchGate

Spuštěna v 2008, v září 2011 čítala cca 1 400 000 uživatelů ze 192 zemí světa

Etika vědecké práce

- **Bernská konvence 1886:** Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl

(The Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works)

- Všeobecná copyrightová konvence – Universal Copyright Convention (UCC) – 1952, Ženeva
- Pro podporu ochrany duševního vlastnictví vznikla při OSN v roce 1967 Světová organizace duševního vlastnictví se sídlem v Ženevě (*World Intellectual Property Organization, WIPO*).
- Copyright ©
- Český autorský zákon – Zákon č. 121/2000 Sb. ve znění pozdějších novelizací

Etika – tradiční filozofická disciplína;
zkoumá dobro, morálku, morální jednání a
jeho normy

- je to obor zabývající se správným jednáním v rámci lidského společenství
- Etický kodex české pedagogické vědy a výzkumu (Průcha – Švaříček 2009)

Co je příčinou neetického jednání?

- Nadměrná ctižádost
- Malá sebekritičnost
- Bezcharakternost
- Nedostatek obyčejné lidské slušnosti
- Nezřízená snaha zvýšit svoji vědeckou prestiž a proslulost
- Neznalost pravidel
- Shoda náhod
- Cesta do pekla dlážděná dobrými úmysly

Proč vědci/kyně podvádějí?

- Neúměrný tlak na výkon (publikace, granty, přednášky)
 - z vědců/kyň se stávají falešní hráči kafemlejnkové hry na body
- Sborníky jsou vykazovány jako monografie
- Zakládání vlastních recenzovaných časopisů
- Redundance publikačních výstupů
- Připisování spoluautorů ...

Pokud na tuto hru přistoupí – publikují příliš často i banální výsledky – přicházejí o akademickou reputaci a prestiž

Pokud na hru nepřistoupí – nebezpečí, že brzy nebudou mít podmínky pro to dělat dobrou vědu

Etické zásady

1. Jiní badatelé/lky ve své práci navazují na námi publikované výstupy. Zkreslené publikace vedou k plýtvání časem a zdroji kolegů, kteří se snaží naše výsledky marně zopakovat nebo rozvíjet. Záměrné zkreslování kvality a kvantity výstupů znamená přisvojení si zdrojů a prestiže na úkor těch, kteří se neetického jednání nedopouštějí. U plagiátorství jde o přímé poškození práv kolegů/gyň.

Etické zásady

2. Výsledky bádání mají často dopad na celou společnost, neboť se stávají zdrojem doporučení při praxi nebo dalšího vzdělávání. Nesprávné či neúplné výsledky/metodické postupy mohou vést k přímému poškození samotných studentů, kteří jsou na univerzitních pracovištích vedeni neeticky smýšlejícími pedagogy.

Etické zásady

3. Nedodržením etických standardů výzkumu ohrožujeme i sebe, riskujeme vyloučení z přístupu ke grantům, ztrátu zaměstnání i dobrého jména.

- Podezření na neetické konání u kolegy/gyně – za určitých okolností nastupuje riziko, že se staneme spolupachatelem tohoto neetického konání

Dvě kategorie neetického jednání

1. HRUBÉ PORUŠOVÁNÍ VĚDECKÉ ETIKY (scientific misconduct)

Fabrikace, falzifikace, plagiátorství, připisování autorů, duplicitní publikování, falešné/nepravdivé posouzení textu, grantu v recenzním posudku

2. SPORNÉ VĚDECKÉ POSTUPY (questionable research practices)

Rozdělení výsledků z jednoho výzkumu do dvou článků (salámové publikování), recyklování textů, vzájemné (reciproční) citování spřízněných kolegů, zkreslené citování, nepřiznaný konflikt zájmů, porušování majetkových autorských práv

Plagiát

Úmyslné vydávání cizího díla za vlastní

Nedůsledné citování použitých zdrojů a pramenů

Neuvedení / necitování těchto zdrojů

Autoplagiát

Opakované využití textu z vlastního díla bez řádného uvedení původního /primárního zdroje

I vlastní texty je nutno citovat

Kompilát

Dílo, které neobsahuje (žádné) originální prvky;
vzniklo sloučením závěrů z jiných použitých prací

Není považován za vědeckou práci; může však
sloužit jako informační přehled o určitém tématu

Parafráze

Vyjadřuje myšlenku z cizího díla použitím vlastních slov a opisů

Parafrázování je ve vědeckých textech povoleno; nutné je dodržet řádné citování originálu

Falzum

Úmyslné padělání

Záměrné uvádění nepravd

Slovo plagiát je odvozeno od latinského *plagiarius*, byl to ten, kdo unesl svobodnou osobu do otroctví, což římské právo trestalo bičováním (*plaga* – rána, úder, náraz). Toto trefné přirovnání poprvé použil římský básník Marcus Valerius Martialis v 1. století AD, když jakýsi Fidentinus recitoval jeho básně jako své vlastní.

České právo pojem plagiát exaktně nedefinuje

ČSN ISO 5127 (2003): Informace a dokumentace –
Slovník

Popisuje plagiát jako „představení duševního díla jiného autora, půjčeného nebo napodobeného vcelku nebo zčásti, jako svého vlastního“. Ochrana se týká uměleckého a vědeckého díla, „které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti“.

Plagiátorství na univerzitách:

Studentské

Učitelské

Komerční

Znamé případy

- Zdeněk Sovák, soudce Nejvyššího soudu, Libor Nedorost, člen Nejvyššího státního zastupitelství, a vysokoškolský učitel Vladislav Větrovec, čelili obvinění, že opisovali a publikovali pod svými jmény cizí odborné texty. Pražský soud však soudní stíhání zastavil, neboť došlo k soudem schválenému narovnání s poškozeným nakladatelstvím a autory. Součástí dohody byl závazek omluvit se ve dvou nejčtenějších právnických periodikách a rovněž, že každý složí částku 100 000 Kč, která měla být použita na pomoc obětem trestných činů. Soudce Obvodního soudu pro Prahu 10, Roman Podlešák, k tomu uvedl „Zastavení stíhání je pravomocné, na všechny tři bude hleděno jako na osoby bezúhonné.“
- Diplomová práce Jitky Wiszczorové, která byla i přes to, že komise byla na plagiát upozorněna, obhájena na výbornou v roce 2011 na Vysoké škole podnikání v Ostravě. Škola ignorovala dodané odkazy a argumentovala tím, že systém Theses.cz neodhalil shodu. Převzatých textů je asi 90 %. Členové zkušební komise s reportéry České televize odmítli mluvit; vedoucí práce, jímž byl rektor VŠP Vladimír Krajčík, redaktora ČT osobně vykázal z budovy školy.
- Proděkan Právnické fakulty ZČU v Plzni Ivan Tomažič opsal desítky stran své disertační práce. I oponentský posudek disertace, který vypracoval děkan Jaroslav Zachariáš, byl plagiátem.
- Ministr vnitra Milan Chovanec opsal část úvodu své bakalářské práce ze středoškolských maturitních otázek (ZČU) Ministryně spravedlnosti Taťána Malá opisovala bez uvedení zdrojů v obou svých diplomových pracích
- Etická komise FF UK došla k závěru, že se bývalý prorektor UK, historik Martin Kovář dopustil plagiátorství, když ve svých několika pracích zveřejněných přibližně během dvou dekád opsal rozsáhlé části. Podle stanoviska etické komise získal tituly docenta a profesora neoprávněně, na prorektorskou funkci rezignoval v prosinci 2018, nadále však působí na VŠE.
- Zdeněk Ondráček, poslanec KSČM, opisoval ve své disertační práci. Dle vyjádření UPOL, na níž práci v roce 2011 obhájl, "většinu teoretické části, která tvoří více než polovinu textu, sestavil jako kompilát" z jiných zdrojů, aniž by uvedl, že jde o citace. Ondráček v textu čerpal mimo jiné z bakalářských a diplomových prací jiných studentů.

- ZDROJ: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Plagi%C3%A1t>

Odhalování plagiátů na MU

S plagiátorstvím je spojena otázka, jak plagiáty vyhledávat. Na Masarykově univerzitě slouží k odhalování potenciálních plagiátů speciální aplikace, která je implementována v Informačním systému MU. Systém na odhalování plagiátů umožňuje vzájemné srovnávání dokumentů, které jsou součástí jeho databáze. Pomocí funkce „jako vejce vejci“ je možné najít k danému dokumentu dokumenty obsahově podobné, tedy potenciální plagiáty. Tento nástroj mohou využívat vyučující, administrativní pracovníci i studenti.

V ČR je pro odhalování plagiátů v provozu systém Theses.cz, jenž je provozován také Masarykovou univerzitou a který používají rovněž ostatní české, moravské a slezské univerzity.

Obdobou je systém Odevzdej.cz, jenž opět provozuje Masarykova univerzita a který slouží ke zkoumání plagiátů v seminárních pracích.

<https://www.muni.cz/o-univerzite/uredni-deska/plagiatorstvi>